

Usmernenie
pre základné školy a stredné školy na zabezpečenie jednotného postupu pri vyučovaní
telesnej a športovej výchovy od školského roka 2023/2024

V Bratislave 28. júna 2023

Základné školy

Podľa § 15a ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 245/2008 Z. z.“) s účinnosťou od 1. 9. 2023 „*Telesná a športová výchova sa na základnej škole vyučuje v rozsahu najmenej troch vyučovacích hodín týždenne; toto ustanovenie sa nevzťahuje na základnú školu, ktorá má menej ako päť tried.*“

Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že základná škola splní najmenší počet vyučovacích hodín telesnej a športovej výchovy už na základe toho, že **už teraz vyučuje v súčte** za všetky triedy tri a viac vyučovacích hodín telesnej a športovej výchovy týždenne.

Preto **nie je potrebná zmena** rámcových učebných plánov v štátnom vzdelávacom programe, na základe ktorého majú školy vypracované svoje školské vzdelávacie programy.

V súvislosti s celkovou hodinovou dotáciou telesnej a športovej výchovy na žiaka ministerstvo školstva upozorňuje školy, že sú zo zákona povinné postupovať podľa schválených rámcových učebných plánov štátneho vzdelávacieho programu schváleného v roku 2015 (resp. štátneho vzdelávacieho programu schváleného v roku 2023, podľa ktorého postupuje od septembra 2023 prvých 40 škôl), kde sa ustanovuje najnižšia hodinová dotácia telesnej výchovy pre žiakov v rozsahu priemerne najmenej dve vyučovacie hodiny v každom ročníku. V poznámke v rámcovom učebnom pláne štátneho vzdelávacieho programu sa uvádza:

“Ak má škola vhodné podmienky na vyučovanie predmetu telesná a športová výchova, využije voliteľné (disponibilné) hodiny v primárnom vzdelávaní na posilnenie uvedeného predmetu.” (ŠVP 2015)

“Ak má škola vhodné podmienky na vyučovanie predmetu telesná a športová výchova, odporúča sa využiť voliteľné (disponibilné hodiny) na posilnenie uvedeného predmetu v prvom a druhom cykle.” (ŠVP 2023)

Zvýšenie počtu hodín telesnej a športovej výchovy z disponibilných hodín je, samozrejme, možné aj na druhom stupni (resp. v treťom cykle).

Základné školy navyšujú počet vyučovacích hodín telesnej a športovej výchovy na žiaka aj nad počet týchto hodín, ktorý je daný rámcovým učebným plánom, aj nižšie uvedenými spôsobmi:

1. Podľa § 2 ods. 8 vyhlášky č. 223/2022 Z. z. o základnej škole „*Výchovno-vzdelávaciu činnosť v základnej škole možno organizovať aj formou výletov, exkurzií, projektov, seminárov, vyučovacích blokov alebo kurzov. Počet dní, počas ktorých sa*

výchovno-vzdelávacia činnosť v základnej škole uskutočňuje touto formou, a ich obsahové zameranie, sa určuje po prerokovaní pedagogickou radou tak, aby bola zachovaná celková časová dotácia predmetu podľa učebného plánu.“.

Citované ustanovenie sa týka vyučovania v základnej škole vo všeobecnosti, teda je aplikovateľné na všetky vyučovacie predmety, vrátane vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova. Do celkového týždenného rozsahu hodín vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova sa teda **zohľadňuje aj čas**, ktorý bol tomuto predmetu venovaný **v rámci vyučovacích blokov**. Relevantné je len to, aby bola „zachovaná celková časová dotácia predmetu podľa učebného plánu“.

2. Podľa § 30 ods. 6 zákona č. 245/2008 Z. z. „*Základná škola môže organizovať výlety, exkurzie, jazykové kurzy, **športový výcvik**, pobyty žiakov v škole v prírode a ďalšie aktivity v súlade so školským vzdelávacím programom len s informovaným súhlasom zákonného zástupcu neplnoletého žiaka; ak ide o základnú školu bez právnej subjektivity, aj po dohode so zriaďovateľom.“.*
3. Športové výcviky sa v kontexte § 6 ods. 1 písm. c) vyhlášky č. 223/2022 Z. z. realizujú ako plavecké, snoubordingové, cyklistické, lyžiarske, korčuliarske, ale môže ísť aj o iné (vyhláškou nepomenované) športové výcviky. Tieto výcviky **sú súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu** – konkrétne v rámci vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb. Keďže obsahovo ide o súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu s väzbou na predmet telesná a športová výchova, čas ich uskutočňovania **je možné „započítavať“** do ustanoveného týždenného rozsahu vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova.

Vhodným doplnkom k vyučovaniu predmetu telesná a športová výchova sú aj mimovyučovacie aktivity podporujúce zvýšený pohyb žiakov, ktoré ministerstvo školstva bude podporovať predovšetkým prostredníctvom pripravovaného projektu Aktívna škola, najmä:

1. Aktívny transport
2. Aktívne prestávky
3. Aktívny školský klub detí
4. Školské športové súťaže
5. Školské športové krúžky

Stredné školy

Podľa § 15a ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z. s účinnosťou od 1. 9. 2023 okrem tanečných konzervatórií a hudobných a dramatických konzervatórií „*Telesná a športová výchova sa na strednej škole vyučuje v rozsahu najmenej dvoch vyučovacích hodín týždenne*“.

Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že stredná škola splní navrhovaný najmenší počet vyučovacích hodín telesnej a športovej výchovy už na základe toho, že **už teraz vyučuje v súčte** za všetky triedy dve a viac vyučovacích hodín telesnej a športovej výchovy týždenne.

Preto **nie je potrebná zmena** rámcových učebných plánov v štátnom vzdelávacom programe, na základe ktorého majú školy vypracované svoje školské vzdelávacie programy.

V súvislosti s celkovou hodinovou dotáciou telesnej a športovej výchovy na žiaka ministerstvo školstva upozorňuje stredné školy, že sú zo zákona povinné postupovať podľa schválených rámcových učebných plánov štátnych vzdelávacích programov príslušných študijných odborov a učebných odborov, resp. rámcových učebných plánov príslušných skupín odborov vzdelávania.

Stredné školy navyšujú počet vyučovacích hodín telesnej a športovej výchovy na žiaka aj nad počet týchto hodín, ktorý je daný rámcovým učebným plánom, a to nižšie uvedenými spôsobmi:

1. Podľa § 33 ods. 12 zákona č. 245/2008 Z. z. “*Stredná škola organizuje kurz na ochranu života a zdravia a môže organizovať kurz pohybových aktivít v prírode, exkurzie, školské výlety a ďalšie aktivity. Ak ide o neplnoletého žiaka, tieto aktivity organizuje po informovanom súhlase a dohode so zákonným zástupcom žiaka*”.
2. Kurzy pohybových aktivít v prírode sa v kontexte § 5 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 224/2022 Z. z. o strednej škole realizujú ako plavecké, snoubordingové, lyžiarske alebo aj iné (vyhláškou nepomenované aktivity). Keďže aj v tomto prípade **ide o súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu** s väzbou na vyučovací predmet telesná a športová výchova, čas ich uskutočňovanie je taktiež, pri rovnakom prístupe, **možné “započítavať”** do ustanoveného týždenného rozsahu tohto vyučovacieho predmetu.

Vhodným doplnkom k vyučovaniu predmetu telesná a športová výchova je aj samotné praktické vyučovanie v dielni, na pracovisku zamestnávateľa, alebo na pracovisku praktického vyučovania, ako aj mimovyučovacie aktivity podporujúce zvýšený pohyb žiakov, ktoré MŠVVaŠ SR podporuje predovšetkým prostredníctvom školských športových súťaží a školských športových krúžkov.

Mimovyučovacie aktivity podporujúce zvýšený pohyb žiakov, bude MŠVVaŠ SR podporovať predovšetkým prostredníctvom pripravovaného projektu Aktívna škola, najmä:

1. Aktívny transport
2. Aktívne prestávky
3. Školské športové súťaže
4. Školské športové krúžky